LEXICON IVRIDICVM:

IVRIS CÆSAREI

SIMVL ET CANONICI:

FEVDALIS ITEM, CIVILIS, CRIMINALIS: THEORETICI AC PRACTICI;

ET IN SCHOLA ET IN FORO VSITATARVM: AC

tum ex ipſo Iuris vtriuſque CORPORE, *tum ex Doctoribus & Gloſsis, tam veteribus, quam recentioribus, collectarum, vocum* PENVS: *Simul &* LOCORVM COMMVNIVM & DICTIONARII *vicem ſuſtinens.*

FEVDALE LEXICON; LEGES AC MAGISTRATVS ROMANOS [illegible] vide in Complemento, post finem Operis [illegible]

COLLECTVM VERO EST HOC OPVS EX COLLATIS INTER ſeſe iuridicis, quotquot hactenus ferè prodierunt, & antiquioribus & recentioribus Lexicis: Auctum deinde, expolitum & emendatum, ex hactenus editis accuratiſsimis lucubrationibus [illegible] *item Aliorumque præſtantiſsimorum virorum: quorum Catalogum mox poſt præfationes inuenies.*

Studio & opera IOANNIS [illegible] alias [illegible] VVetterani, Iuris Doctoris, & in Academia Heidelbergenſi Profeſſoris.

EDITIO POSTREMA, PRIORIBVS AVCTIOR ET LONGE LIMATIOR.

Cum præfationibus Clariſsimorum & Eminentiſsimorum huius aui Iuriſconſultorum

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA

Excudebat Matthæus Berjon, Sumptibus Caldorianæ Societatis.

CATALOGVS AVTORVM, QVC RVM IN HOC ETYMOLOGICO FIT MENTIO, ET EX QVIBVS POTISSIMVM EST conſtructum: iſque geminus.

A

A. Gellius.
A. Adrianus Turnebus.
Æmilius Ferretus.
Albericus de Roſate.
Andreas Alciatus.
Andreas Tiraquellus.
Antonius Auguſtinus.
Antonius Contius.
Antonius Gomezius.
Antonius Goueanus.
Antonius Nebriſſenſis.

B

Barnabas Briſſonius.
Bartolus de Saxo Ferrato.
Benedictus Curtius.
Benedictus Lampridius.
Bernhardinus Maſſæus.
Blondus Flauius.
Brechæus.
Brederodius.

C

Caius Cotta.
Catellianus Cotta.
Corpus Canonicum & Ciuile.
Cuiacius.

D

Dionyſius Gothofredus.
Donellus.
Duarenus.
Dumbertus.

E

Eraſmus Roterodamus.

F

Fabius Cotta.
Forcatulus.
Fornerius.
Franciſcus Balduinus.
Franciſcus Connanus.
Franciſcus Curtius.
Franciſcus Duarenus.
Franciſcus Hotomannus.

G

Gœddæus.
Gothofredus.
Guilielmus Poſtellus.
Gulielmus Budæus.

H

Hermannus Vulteius.
Hermippus Callimachus.
Hieronymus Treutlerus.
Hugo Donellus.

I

Iacobus Cuiacius.
Iacobus Curtius.
Iacobus Rænardus.
Iacobus Spiegelius.
Ioach. Mynſingerus.
Ioh. Baptiſta Caccialupus.
Ioh. Baptiſta Ferretus.
Ioh. [illegible]
Ioh. Brechæus.
Ioh. Brodæus.
Ioh. Corraſius.
Ioh. Cotta.
Ioh. Droſæus.
Ioh. Ferrandus.
Ioh. Gœddæus.
Ioh. Oldendorpius.
Ioh. Robertus.
Iulius Pacius.
Iuſtus Lipſius.

L

Lancinus Curtius.
Lazarus Bayſius.
Lilius Gregorius Gyraldus.
Ludouicus Cælius Rhodiginus.

M

Marius Antonius Maioragius.
Martianus Capella.
Math. VVeſenbeccius.
Muretus.

N

Nicolaus Bellonus.
Nonius Marcellus.

P

Pacius.
Pardulphus Pratteius.
Petrus Aldobrandinus.
Petrus Anchoranus.
Petrus Cornelius Brederodius.
Petrus Crinitus.
Petrus Faber.
Petrus Peckhius.
Petrus Pitheus.
Petrus Rebuffus.

Q

Quintus Curtius.

R

Raphael Fulgoſius.
Raphael Sailerus ex comm. Dareni.
Rebuffus.

S

Scaliger.
Sebaſtianus Medici.
Silueſter Aldobrandinus.
Sigonius.
Stephanus Forcatulus.

T

Treutlerus.
Turnebus.

V

Victorius.
Viglius Zuichemus.
Vlricus Zaſius.
Vulteius.

VV

VVeſembeccius.

CATALOGVS ALTER.

LEXICOGRAPHI GRAECI

Iulius Pollux.
Suidas.
Lexic. Bud. R. Conſtantini.

LATINI.

T. Varro.
Feſtus Pompeius.
N. Marcellus.
Albericus Roſatius.
B. Briſſonius.
F. Hotomannus.
I. Spiegelius.
I. Oldendorpius.

IVRIS AVCTORES Graec.

Solon.

LEXICON IVRIS CIVILIS, ET CANONICI, THEORETICI ET PRACTICI:

id eſt,

De verborum, quæ ad Jus Ciuile & Canonicum, Theoreticum & Practicum pertinent, ſignificatione, deq; eius formulis;

COMMENTARIVS.

Recepto literarum Alphabeticarum ordine ac more digeſtus.

A Litera, in Græciam è Phœnicia à Cadmo allata fuit, vt Plinius lib. 7. cap. 56. hiſtoriarum naturalium, de rerum inuentoribus loquens, teſtatur.

Significatio literæ ac voculæ huius diuerſiſſima eſt.

Notarios veteres, quibus, vt cum Manilio loquar, litera, verbum erat, huius literæ compendio integras pleraſque voces ſtrinxiſſe ex Valerio Probo, Magnone, & antiquis inſcriptionibus liquet. Briſſoni.

A, litera ſalutaris à Cicerone in Epiſtola pro Milone non ſine cauſa nuncupatur: quandoquidem apud veteres Romanos, iudices, ſi cauſa ipſis bona videbatur, reum huius literæ indicio abſoluebant quippe literam A, notam abſolutionis (ſicut literam C, notam condemnationis, & N. L. non liquet, notam dubitationis in cauſa iudici perplexa & obſcura) in tabella, quam à Prætore accipiebant, ſinguli abſoluentes ſuo ordine aſſcribebant. Hoto. Spieg. Prat.

A, litera, fuit & Nota in ſuffragiis & comitiis legum, qua ſe ciues repudiare rogationem ſignificabant. Nam duæ tabulæ dari ſolebant: in quarum altera V. R. id eſt, vti rogas: in altera A, id eſt, antiquo, ſeu antiqua ſequor, noua non placent, ſcriptum erat. Eſt

enim, vt Feſt. ſcribit lib. 1. Antiquare, in morem antiquum ſeu priſtinum reducere. Hotom. A, in comitialibus ſuffragiorum Tabellis vim Antiquandi, in Iudiciariis vim Abſoluendi obtinuit, ait Briſſon.

A, Auguſtum ſignificari in inſcriptionibus & ſubſcriptionibus conſtitutionum Cod. Theodoſ. & Iuſtinia. & Nouell. Pratei.

Erat & litera A, nempe maiuſcula (vt aliæ permultæ) prænominis nota, vt ex Valerio Probo, Epigrammatiſque Vrb. Veteris liquidò conſtat. Si namque punctus huic literæ postponatur, Aulum ſignificat, hoc modo, A. Ofil. Aulus Ofilius. Ictus, l. 2. de Orig. iuris. Spieg.

A, præpoſitio, variis loquendi formulis inſeruit: interdum congregat, præſertim cauſam efficientem cuius ſubinde nota eſt) cum cauſato ſeu effecto: interdum ſegregat: idque vel propinquius vel longinquius. Cauſatiuè accipitur apud D. Auguſtinum & Iſidorum c. coniuges & c. coniux, cauſ. 27. quæſt. 2. Quandoque cauſas ad aliquid faciendum inſtrumentales ſeu efficientes adminiſtras (hoc eſt, miniſtros certos, vel certis officiis & dignitatibus præfectos) deſignat: idque certis quibuſdam nominibus coniuncta, vt, A manu, à ſtudiis, à commentariis, à libellis, à rationibus, à ſecretis: de quibus formulis mox infra. Sueton. in Claud. Super hos Polybium à ſtudiis, Narciſſum ab Epiſtolis, & Pallantem à rationibus. Sumitur etiam pro Ex, apud Gaium. l. adeo. 7. §. quod ſi vno ff. de acquir. rer. dom. A te pro Ex te, Ab his, pro Ex his, Ex horum numero, l. 34. de vſu &

COMPLEMENTVM LEXICI PERFECTI:

CORONIDIS VICE, NE QVID OMNINO DEESSE VIDEATVR, ADIECTVM: IN QVO CONTINENTUR ſequentia,

I. *Liber ſingularis, De vocibus & Orthographia, Syntaxi, & formulis quibuſdam in iure ciuili Romano plane ſingularibus, aut omnino inuſitatis, ex Briſſo. & aliis: cum Indice Alphabetico.*

II. *Formulæ Antiquæ ſeu ſolennia & hodie inuſitata Populi Rom. verba.*

III. *De variis tum Verborum, tum vero & rerum formulis & antiquitatibus, quæ in Regiis ac Decemuiralibus, aliiſque priſcis Romanorum Legibus, Senatuſconſultis, & Magiſtratuum creationibus, officiis ac differentiis, continentur: ex Lipſio, Paul-Manut. Hotoma. & aliis.*

Leges Regiæ & Leges Decemuirales.

Legum Romanarum accommodata ad literarum ordinem enumeratio.

De Senatoribus, Senatu, & Senatuſconſultis.

De Magiſtratibus Romanis.

IV. *De verbis feudalibus, præcipue notabilibus, aut alias minus vſitatis: ex Hoto. Cuiac. Vulteio, Roſenthal. & aliis.*

Eaque ſtudio IOHAN. Calini aliàs *Khal*, &c. collecta, & adiecta: Editione poſtrema nunc recognita & aucta.

AA